

Príloha

Dotazník týkajúci sa realizácie odporúčania¹ Európskeho parlamentu a Rady zo 16. novembra 2005 o filmovom dedičstve a konkurencieschopnosti príslušných priemyselných odvetví (ďalej len „odporúčanie“)

Poznámky:

1. Tento dotazník sa vzťahuje na všetky verejné inštitúcie, ktoré sa zaoberajú filmovým dedičstvom, v členských štátoch vrátane inštitúcií miestneho alebo regionálneho charakteru.
2. Po každej otázke sa v zátvorkách uvádza jej vzťah k informáciám, ktoré už boli oznámené v prvej správe o vykonávaní. Cieľom je uľahčiť vám prípravu správy v prípade, ak sa situácia nezmenila.

Otázky:

1. LEGISLATÍVNE A ADMINISTRATÍVNE OPATRENIA PODPORUJÚCE CIELE ODPORÚČANIA O FILMOVOM DEDIČSTVE (TABUĽKA 8)

Aké legislatívne, správne alebo iné primerané opatrenia ste prijali na zabezpečenie systematického zhromažďovania, katalogizácie, zachovávanía, reštaurovania a sprístupňovania kinematografických diel tvoriacich súčasť vášho audiovizuálneho dedičstva na vzdelávacie, kultúrne, výskumné alebo iné nekomerčné účely podobného charakteru, vždy však v súlade s autorskými a s nimi súvisiacimi právami?

Legislatívne opatrenia - zákon č. 343/2007 Z.z. o podmienkach evidencie, verejného šírenia a uchovávanía audiovizuálnych diel, multimedialných diel a zvukových záznamov umeleckých výkonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (audiovizuálny zákon)(ďalej len audiovizuálny zákon) s účinnosťou od 1.1.2008 určil podmienky evidencie, verejného šírenia a uchovávanía audiovizuálnych diel, multimedialných diel a zvukových záznamov umeleckých výkonov. Zákon implementuje do slovenskej legislatívy princípy Odporúčania o filmovom dedičstve, ako aj Európskeho dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva a Protokolu o ochrane televíznej produkcie, ktoré po príslušnej ratifikácii vstúpili ako medzinárodná zmluva do platnosti pre SR od 1.1.2008.

Systémové opatrenia – aktualizácia projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR, schválená vládou 14. januára 2009; začlenenie obnovy a digitalizácie audiovizuálnych diel do operačného programu Informatizácia spoločnosti, prioritná os 2 a príprava metodík a podkladov na realizáciu projektov v rámci tohto programu.

2. VYMEDZENIE KINEMATOGRAFICKÝCH DIEL TVORIACICH SÚČASŤ NÁRODNÉHO FILMOVÉHO DEDIČSTVA (TABUĽKA 8)

Ako definujete pojem kinematografických diel, ktoré tvoria súčasť vášho audiovizuálneho dedičstva?

---

¹ Ú. v. ES L 323, 9.12.2005.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2005/l_323/l_32320051209en00570061.pdf

Kinematografické diela sú súčasťou fondu audiovizuálneho dedičstva a v audiovizuálnom zákone je slovenské kinematografické dielo definované ako slovenský „hraný film, animovaný film, dokumentárny film alebo iné audiovizuálne dielo pôvodne určené na uvádzanie na verejnosti audiovizuálnym predstavením“ (t.j. predvedením v kine).

3. INŠTITÚCIE, KTORÉ SA ZAOBERAJÚ FILMOVÝM DEDIČTVOM (TABUĽKA 1)

Aké príslušné subjekty ste poverili nezávislým a odborným výkonom úloh vo verejnom záujme uvedených v bode 2, ako aj zabezpečením toho, že týmto subjektom budú poskytnuté najlepšie možné finančné a technické zdroje? Aký je ich rozpočet na rok 2009? Aký je ich počet pracovných miest (priamo súvisiacich s filmovým dedičtvom) na rok 2009?

Prosím, uveďte všetky inštitúcie zaoberajúce sa filmovým dedičtvom vrátane inštitúcií s regionálnym alebo miestnym charakterom, ako aj ich internetové stránky.

- **Slovenský filmový ústav** – www.sfu.sk – ROZPOČET 2009 - 2 832 613 € (výška štátneho príspevku na rok 2009 na celkovú činnosť organizácie vrátane Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky, prioritných projektov a príspevku na zahraničné styky), počet pracovných miest priamo súvisiacich s filmovým dedičtvom - 32
- **Slovenská televízia** – www.stv.sk – Slovenská televízia v roku 2009 nemá stanovený osobitný rozpočet na realizáciu Projektu záchranu a obnovy audiovizuálneho dedičstva. Rozpočet pokrýva len nevyhnutné náklady na základnú prevádzku archívu STV. Z toho vyplýva, že Slovenská televízia nemohla vytvoriť ani pracovné miesta súvisiace s realizáciou tohto projektu. Nepočíta sa ani s tým, že by sa v roku 2010 podarilo zohnať dodatočné finančné prostriedky. (Informácie poskytnuté na základe komunikácie s Slovenskou televíziou)

4. ZHROMAŽĎOVANIE

4.1. Archivovanie kinematografických diel tvoriacich súčasť národného audiovizuálneho dedičstva (tabuľka 2)

1) Aké kroky ste podnikli na systematické zhromaždenie kinematografických diel tvoriacich súčasť vášho audiovizuálneho dedičstva?

Príprava generálnej inventarizácie audiovizuálneho dedičstva SR ako úloha vyplývajúca z projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva. Prvý krok (uskutočnený) - základná inventarizácia audiovizuálneho dedičstva u zákonných depozitárov (Slovenský filmový ústav, Slovenská televízia, Slovenský rozhlas), druhý krok (uskutočnený) - vytvorenie dotazníka určeného na rozoslanie všetkým právnickým a fyzickým osobám, ktoré sú evidovanými dobrovoľnými depozitármi, ako aj organizáciám verejnej správy, ktoré majú vo svojich zbierkach audiovizuálne diela alebo zvukovo-obrazové záznamy. Tretí krok (plánovaný) – rozoslanie a vyhodnotenie dotazníka a vyhotovenie výstupov generálnej inventarizácie audiovizuálneho dedičstva SR (cca 2010 – 2011).

2) Typ archivovania vo svojom členskom štáte by ste charakterizovali ako:

i. **Archivovanie zo zákona**

ii. Povinné archivovanie všetkých filmov podporovaných fondmi

iii. Dobrovoľné archivovanie

iv. Iné (uved'te)

3) Aký materiál sa musí archivovať?

Všetky audiovizuálne diela, multimediálne diela a zvukové záznamy umeleckých výkonov (súhrnný pojem „audiovizuálie“), ktoré sú zo zákona súčasťou fondu audiovizuálneho dedičstva SR, vrátane sprievodných dokumentov k audiovizuáliám (pisomné, textové, obrazové a iné dokumenty súvisiace s výrobou alebo s uvádzaním audiovizuálií na verejnosti).

Okrem audiovizuálií zo zákona môže Slovenský filmový ústav v súlade s odporúčaním komisie pre audiovizuálne dedičstvo určiť, ktoré iné audiovizuálne diela, zvukovoobrazové záznamy alebo zvukové záznamy budú vyhlásené za audiovizuáliu s režimom povinného archivovania (napríklad niektoré spravodajské, informačné, vzdelávacie alebo zábavné televízne programy a pod.)

Okrem povinného depozitu audiovizuálií zabezpečuje zákon vo vzťahu k slovenským kinematografickým dielam aj tzv. akvizičnú činnosť – výrobca takéhoto diela je povinný odovzdať Slovenskému filmovému ústavu jednu kópiu diela v kvalite originálu za účelom vykonávania činností SFÚ najmä v oblasti sprístupňovania týchto diel na vedecké, výskumné, vzdelávacie, študijné a prezentačné účely. Kópia sa odovzdáva buď bezplatne (ak výrobca získal na výrobu diela verejné finančné prostriedky) alebo za cenu neprevyšujúcu náklady na vyhotovenie tejto kópie (rozmnoženiny).

4) Aký je konečný termín pre archivovanie? Zabezpečujete, aby sa archivovanie uskutočnilo v čase, keď je film sprístupnený verejnosti, a v každom prípade najneskôr do dvoch rokov od jeho sprístupnenia?

Výrobca nového slovenského audiovizuálneho diela je podľa zákona povinný odovzdať audiovizuáliu za účelom archivácie **do 30 dní odo dňa jej prvého uvedenia na verejnosti**. Audiovizuália sa buď odovzdáva zákonnému depozitárovi, alebo sa uchováva u výrobcu alebo u inej osoby, ktorá plní úlohu dobrovoľného depozitára a uchováva predmetnú audiovizuáliu podľa metodického usmernenia, ktoré vydáva zákonný depozitár.

5) Vykonáva sa kontrola povinnosti archivovania a kvality materiálu? Aké opatrenia sa prijali s cieľom zabezpečiť dobrú technickú kvalitu archivovaných kinematografických diel (v prípade potreby so sprievodnými metaúdajmi)?

Pri materiáloch odovzdaných do depozitu zákonnému depozitárovi (SFÚ) sa kontrola povinnosti archivovania a kvality odovzdaného materiálu vykonáva odbornou technickou kontrolou filmového pásu na kinotechnických zariadeniach (na prevíjaciach kontrolných stoloch) a optickou projekciou (obrazovo-zvukovou kontrolou premietaním v kinosále SFÚ). Pomenovanie kvality odovzdaného kinematografického diela stanovuje § 34 a § 36 Zákona č. 343/2007 Z.z. (audiovizuálny zákon) a Metodické usmernenie pre dodržiavanie povinností určených v § 34 až 36 zákona č. 343/2007 Z.z. (audiovizuálny zákon).

Nad uchovávaním audiovizuálií u dobrovoľných depozitárov, ako aj u iných zákonných depozitárov vykonáva odborný dohľad Slovenský filmový ústav.

4.2. Zhromažďovanie kinematografických diel, ktoré netvoria súčasť národného audiovizuálneho dedičstva (tabuľka 9)

- 1) Existuje vo vašom členskom štáte ustanovenie / prax týkajúca sa zhromažďovania kinematografických diel netvoriacich súčasť národného audiovizuálneho dedičstva?

Áno. V SFÚ – kinematografické diela zahraničnej produkcie, nie podľa zákonného ustanovenia, ale podľa „good practice“ prostredníctvom akvizičnej činnosti filmového archívu SFÚ.

- 2) A iného pohyblivého obrazového materiálu, než sú kinematografické diela?

Povinný depozit sa vzťahuje aj na audiovizuálne, ktoré nie sú kinematografickými dielami (sú zaznamenané na inom nosiči než je filmový pás). Pre iný pohyblivý obrazový materiál – audiovizuálne diela vyrobené nezávislými producentmi (mimo TV vysielateľov) je zákonným depozitárom SFÚ, pre audiovizuálne diela vyrobené televíznymi vysielateľmi je zákonným depozitárom Slovenská televízia.

4.3. Zhromažďovanie nefilmového materiálu (tabuľka 9)

Existuje vo vašom členskom štáte ustanovenie / prax týkajúca sa zhromažďovania nefilmového materiálu?

Zákonné ustanovenie - povinný depozit sa viaže aj na nefilmový materiál – sprievodné dokumenty k audiovizuáliám sú súčasťou fondu audiovizuálneho dedičstva a odovzdávajú sa do depozitu spolu s audiovizuáliou. Na výkon depozitu týchto nefilmových materiálov vydal SFÚ metodické usmernenie, v ktorom špecifikoval jednotlivé sprievodné dokumenty k audiovizuáliám.

5. KATALOGIZÁCIA A DATABÁZY (TABUĽKA 3)

- 1) Aké opatrenia sa prijali na podporu katalogizácie a indexácie archivovaných kinematografických diel a na podporu vytvorenia databáz obsahujúcich informácie o filmoch, využívajúc pri tom európske a medzinárodné normy?

Slovenský filmový ústav realizuje projekt informačného systému SK CINEMA. V rámci projektu prebieha katalogizácia kinematografických diel v súlade s *Katalogizačnými pravidlami FIAF pre filmové archívy*. Katalogizácia sprievodných materiálov k filmom a ostatným „nefilmovým“ zbierkovým predmetom SFÚ je realizovaná v súlade s *Medzinárodným štandardným bibliografickým popisom (ISBD) a Anglo-americkými katalogizačnými pravidlami (AACR2)*. Na popis archívnych fondov a zbierok je používaný *Medzinárodný štandardný archívny popis (ISAD)*. Tvorba autoritatívnych záznamov (hesiel) je realizovaná v súlade s AACR2. Súčasným dátovým štandardom je medzinárodný výmenný formát *UNIMARC a UNIMARC/Authorities*. Plánovaným rozšírením je implementácia noriem pre výmenu kinematografických údajov *EN 15744:2009 Film identification – Minimum set of metadata for cinematographic works* a pripravovanej normy *prEN 15907 Film identification - Enhancing interoperability of metadata - Element sets and structures*.

- 2) Aké opatrenia ste prijali na propagáciu európskej štandardizácie a interoperability filmových databáz a ich prístupnosti pre verejnosť, napríklad prostredníctvom internetu?

V súčasnosti nie, ale vid' aj odpoveď v časti 11, bod 4).

- 3) Prispeli ste k zriadeniu siete databáz zahŕňajúcich európske audiovizuálne dedičstvo, spolu s príslušnými organizáciami, najmä Radou Európy (Eurimages a Európske audiovizuálne observatórium)?

V súčasnosti nie.

- 4) Vyzvali ste archivujúce subjekty, aby zhodnotili svoje fondy tým, že ich zoradia do zbierok na úrovni EÚ, usporiadaných napríklad tematicky, podľa autora a obdobia?

V súčasnosti nie.

- 5) Môžete opísať databázy využívané vašimi inštitúciami zaoberajúcimi sa filmovým dedičstvom? Dajú sa prehľadávať prostredníctvom internetu?

Slovenský filmový ústav v rámci projektu informačného systému SK CINEMA vytvára nasledujúce databázové záznamy, ktoré sú v súčasnosti rozdelené do nasledujúcich čiastkových databáz:

1, Slovenská filmová databáza (filmografické záznamy)

- slovenské hrané filmy
- slovenské animované filmy,
- slovenské dokumentárne filmy
- slovenské spravodajské filmy
- tzv. filmové šoty (analytický rozpis spravodajských filmov (filmových žurnálov)

2, Katalóg SFÚ (archívne, dokumentografické, bibliografické a iné záznamy)

- fotoarchív (fotografie, negatívy, diapozitívy a pod.)
- archív plagátov a letákov (plagáty, propagačné materiály a pod.)
- knižnica (scenáre, knihy, periodiká a pod.)
- bibliografia článkov z tlačených periodík
- iné archívne zbierky a fondy (písomné archiválie, dokumentačné zložky a pod.)

3, Heslár SFÚ (autoritatívne záznamy)

- názvy diel (filmové, literárne a pod.)

- osobností (filmoví tvorcovia, herci a pod.)
- spoločností (filmové inštitúcie, spoločnosti a pod.)
- podujatia (filmové festivaly, prehliadky a pod.)
- všeobecné predmetové heslá
- heslá o žánroch, druhoch, formách
- geografické heslá

Sprístupnenie výstupov z projektu SK CINEMA databáz prostredníctvom internetu je plánované (v súčasnosti v realizačnej fáze), pričom prezentované budú nielen samotné záznamy, ale aj vybrané digitálne kópie katalogizovaných zbierkových predmetov SFÚ. Dočasným opatrením, ktoré prijal Slovenským filmový ústav, pokiaľ nebude dostupný prostredníctvom internetu priamy výstup z projektu SK CINEMA, je sprístupňovanie 1. slovenskej filmovej databázy <<http://www.sfd.sfu.sk>>, ktorá obsahuje základné filmografické údaje o všetkých slovenských celovečerných filmoch určených pre kiná.

6. ZACHOVÁVANIE (TABUĽKA 4)

- 1) Aké opatrenia/programy sa prijali s cieľom zabezpečiť archivované kinematografické diela? Opatrenia na zachovávanie by mali zahŕňať najmä:

- reprodukciu filmov na nových pamäťových médiách;

SFÚ si vybudoval z vlastných prostriedkov malé video štúdio, ktoré slúži na kontrolnú projekciu video mástrov v kvalite SDTV (720x576) vo formátoch digitálny Betacam, analógový Betacam, VHS, DVD. Plánuje sa nákup prehrávača vo formáte HDTV HDCAM SR 4:4:4 1920x1080.

- zachovanie zariadení na premietanie kinematografických diel na rozličných tradičných médiách:

Za legislatívno-systémové opatrenie možno považovať zriadenie Audiovizuálneho fondu (od 1.1.2009 na základe zákona č. 516/2008 Z.z.) a schválenie štruktúry podpornej činnosti fondu na rok 2010 aj v zameraní na rekonštrukciu a technologický rozvoj kín v SR.

- 2) Je vo vašich vnútroštátnych autorských právach implementovaná výnimka zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti²? Táto výnimka umožňuje členským štátom povoľovať verejne prístupnými knižniciam alebo archívom rozmnožovanie, ktoré sa neuskutoční pre priamy alebo nepriamy ekonomický alebo komerčný prospech.

Áno, výnimka je uplatnená v § 31 zákona č. 618/2003 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon). Podľa tohto ustanovenia môže

---

² Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10.

knižnica alebo archív bez súhlasu autora (a bez ďalších náhrad) vyhotoviť rozmnoženinu diela z vlastných fondov, používaním určenú na vzdelávacie alebo vedeckovýsumné účely, výlučne však v priestoroch knižnice alebo archívu. Knižnica alebo archív môže vyhotoviť rozmnoženinu diela bez súhlasu autora aj za účelom nahradenia, archivovania alebo zabezpečenia originálu diela, alebo ak ide o stálu zbierku (t.j. uchovanie originálu v depozite a sprístupňovanie kópie na účely knižnice alebo archívu).

7. REŠTAUROVANIE (TABUĽKA 4)

- 1) Aké opatrenia sa prijali, aby sa umožnilo, v rámci vašich právnych predpisov, rozmnožovanie archivovaných kinematografických diel na účely reštaurovania, pričom by držiteľia práv mali úžitok z vylepšeného priemyselného potenciálu svojich diel v dôsledku takéhoto reštaurovania na základe dohody medzi všetkými zúčastnenými stranami?

Obnova kinematografických diel z pôvodných originálnych negatívov v rámci projektu Systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky – laboratórnou technológiou aj digitálnou technológiou, s dohľadom špecializovaného odborníka nad dodržiavaním výrobných postupov nevyhnutných na zachovanie pôvodnej podoby diela, ako aj za účasti spoluautorov diela (najmä kameraman - autor obrazovej zložky) alebo s účasťou filmového historika.

Úžitok držiteľov práv z obnoveného filmového materiálu je zabezpečený zvýšenou využitelnosťou obnoveného diela (vydávanie na DVD, uvádzanie v TV vysielaní, účasť na prehliadkach a festivaloch, obnovené premiéry v kinodistribúcii a pod.) V rámci platných právnych predpisov a zmluvných vzťahov sa z komerčného využitia diel kinematografického dedičstva odvádzajú zmluvne dohodnuté podiely určené pre spoluautorov týchto diel (resp. ich dedičov) aj pre výkonných umelcov.

V SR je otázka výkonu práv ku kinematografickým dielam vyrobeným v podmienkach bývalého štátneho monopolu riešená zákonom č. 343/2007 Z.z. (audiovizuálny zákon), podľa ktorého práva k týmto dielam vykonáva Slovenský filmový ústav, na ktorý prešli tieto práva pred zánikom bývalého štátneho monopolného podniku filmovej výroby.

- 2) Ako ste podporili projekty na reštaurovanie kinematografických diel s vysokou kultúrnou alebo historickou hodnotou?

Štátom financovaný projekt Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky – dlhodobý projekt orientovaný na záchranu a reštaurovanie kinematografických diel s vysokou historickou alebo kultúrnou hodnotou. Projekt je v realizácii od roku 2006, plánovaný do roku 2033 a priemerné ročné náklady na realizáciu projektu sú 1 493 726 EUR.

8. SPRÍSTUPŇOVANIE (TABUĽKA 5)

- 1) Prijali ste potrebné legislatívne alebo správne opatrenia umožňujúce určeným subjektom sprístupniť archivované kinematografické diela na vzdelávacie, kultúrne, výskumné alebo iné nekomerčné účely podobného charakteru, vždy však v súlade s

autorskými a s nimi súvisiacimi právami? Prosím uveďte podrobnosti prijatých opatrení.

Zákon č. 343/2007 Z.z. (audiovizuálny zákon) umožňuje slovenskému filmovému ústavu, aby kópie kinematografických diel, ktoré získa akvizičnou činnosťou podľa zákona (viď bod 4.1 – odsek 3) tohto dotazníka), využíval v súlade s predmetom svojej činnosti aj na vzdelávacie, kultúrne, výskumné alebo iné nekomerčné činnosti.

- 2) Prijali ste opatrenia na zabezpečenie prístupu postihnutých osôb k archivovaným kinematografickým dielam v súlade s autorskými a s nimi súvisiacimi právami? Prosím uveďte podrobnosti prijatých opatrení.

Všetky DVD nosiče vydané v Slovenskom filmovom ústave od roku 2002 obsahujú okrem cudzojazyčných aj slovenské titulky, čím sa na nich uvádzané filmové diela stávajú prístupné aj sluchovo postihnutým užívateľom. Od roku 2008 spolupracuje SFÚ s Úniou nevidiacich a slabozrakých, vďaka čomu sa na vybraných DVD (doteraz celkom 7 titulov) podarilo umiestniť odborné spracovaný audiokomentár, ktorý umožňuje tieto DVD využívať aj zrakovo postihnutým.

9. ODBORNÁ PRÍPRAVA (TABUĽKA 5)

Aké kroky sa podnikli na podporu odbornej prípravy vo všetkých oblastiach súvisiacich s filmovým dedičstvom?

Zákon č. 516/2008 Z.z. o Audiovizuálnom fonde umožňuje udeľovať podporu (štipendiá) aj na odbornú prípravu súvisiacu s audiovizuálnym dedičstvom. Slovenský filmový ústav v rámci svojich finančných možností pravidelne podporuje účasť svojich odborníkov na významných podujatiach (konferenciách, workshopoch, prezentáciách a pod.) orientovaných na odbornú prípravu v oblasti audiovizuálneho dedičstva a súvisiacich oblastiach. Slovenský filmový ústav taktiež realizuje aj interné vzdelávanie svojich pracovníkov (napr. v oblasti katalogizácie).

10. VZDELÁVANIE A MEDIÁLNA GRAMOTNOSŤ (TABUĽKA 6)

1) Aké kroky sa podnikli na propagáciu využívania filmového dedičstva ako prostriedku na posilnenie európskej dimenzie vo vzdelávaní a propagácii kultúrnej rôznorodosti?

V oblasti vzdelávania SFÚ podľa § 24 b) – g) zákona č. 343/2007 Z. z o podmienkach evidencie, verejného šírenia a uchovávaní audiovizuálnych diel, multimedialných diel a zvukových záznamov umeleckých výkonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (audiovizuálny zákon) umožňuje prístup verejnosti k audiovizuálnemu dedičstvu na študijné, vzdelávacie a vedecké účely, prevádzkuje špeciálnu knižnicu a mediatéku určenú na študijné, odborné, výskumné a vzdelávacie účely, vykonáva teoreticko-koncepčnú, vedeckú, výskumnú, dokumentačnú, koordinačnú, vzdelávaciu, bibliografickú, rešeršnú, metodicko-poradenskú a edičnú činnosť, ako i ďalšie.

Činnosti SFÚ, ktoré sa dotýkajú oblasti vzdelávania obsahujú nasledovné:

- vydávanie odbornej filmologickej literatúry (Kino Ikon, odborné publikácie v jednotlivých edíciách SFÚ),

- vydávanie DVD slovenských filmov z fondov SFÚ, s cieľom priblížiť slovenskému divákovi diela z dejín slovenskej kinematografie,
- činnosť audiovizuálneho informačného centra SFÚ, distribúcia informácií o možnostiach vzdelávania v oblasti filmovej tvorby doma a v zahraničí smerom k študentom filmových škôl, ako aj širšej verejnosti, prostredníctvom webstránky www.aic.sk a pravidelných elektronických obežníkov, webstránka poskytuje priestor pre prezentáciu aktivít v rámci Európskeho roku kreativity a inovácie,
- spolupráca s organizátormi podujatí zameraných na vzdelávanie v oblasti filmovej a mediálnej výchovy,
- iniciovanie odborných podujatí so zameraním na mediálnu gramotnosť a audiovizuálnu/filmovú výchovu,
- propagácia materiálov k slovenskej kinematografii v zahraničí,
- a ďalšie.

2) Aké kroky sa podnikli na podporu vizuálneho vzdelávania, filmových štúdií a mediálnej gramotnosti vo vzdelávaní na všetkých úrovniach, najmä v programoch odbornej prípravy alebo európskych programoch?

SFÚ spolupracuje s filmovými školami (VŠMU Bratislava, AU Banská Bystrica, Stredná priemyselná škola animácie Bratislava, a ďalšie) pri prezentácii tvorby študentov na Slovensku a v zahraničí, a pri organizácii odborných prednášok z oblasti audiovizie, ako aj so subjektmi slovenskej audiovizie zameranými na podporu kreativity v audiovizuálnej oblasti (napr. Fórum kreatívneho priemyslu).

SFÚ tradične participuje na odborných filmových podujatiach na Slovensku, akými sú: Letný filmový seminár 4 živly Banská Štiavnica, filmový seminár na UKF Nitra, Slovenské filmobranie Prievidza / Bojnice, MFF Cinematik Piešťany, Česko-slovenská filmologická konferencia, a podporujú i podujatia s uvedeným zameraním v zahraničí, napr. Letná filmová škola Uherské hradišče (Panoráma filmovej kritiky), Seminár slovenského filmu v Budapešti, a ďalšie.

SFÚ je zároveň tradičným a prirodzeným partnerom pre Asociáciu slovenských filmových klubov, s ktorou pracuje na projektoch venovaných filmovému vzdelávaniu pre stredné i vysoké školy a iných záujemcov o filmové umenie prostredníctvom projektov Otvorené vnímanie, Filmy pre školy a Malý zlatý fond kinematografie. Každoročne SFÚ a ASFK predstavujú prehliadku Projekt 100, ktorá prináša do kín a sieti filmových klubov významné a hodnotné diela svetovej kinematografie.

3) Aké kroky sa podnikli na podporu úzkej spolupráce medzi producentmi, distribútormi, vysielateľmi a filmovými ústavmi na vzdelávacie účely?

SFÚ v rámci činnosti Národného kinematografického centra (NKC) zabezpečuje kontakty medzi odborníkmi a inštitúciami z audiovizuálnej oblasti na Slovensku, a v zahraničí. SFÚ je prostredníctvom NKC od roku 2006 členom medzinárodnej organizácie European Film Promotion zameranej na prezentáciu audiovizuálnej kultúry a priemyslu členských krajín v celosvetovom meradle, ako aj na prepájanie odborníkov a rozširovanie kontaktov v audiovizuálnej oblasti.

NKC vykonáva svoje činnosti aj v úzkej spolupráci s Národným filmovým archívom SFÚ prostredníctvom ktorého je SFÚ od roku 2001 členom Medzinárodnej federácie filmových archívov (FIAF). V rámci siete FIAF sa SFÚ zúčastňuje medzinárodnej komunikácie a projektov členských archívov na celom svete.

11. KONTROLA PRIORÍT URČENÝCH V PRVEJ SPRÁVE O VYKONÁVANÍ

Čo sa urobilo vo vašom členskom štáte s cieľom sústrediť sa na tieto priority určené v bode 24 prvej správy o vykonávaní?

- 1) určenie dlhodobej stratégie pre národné filmové dedičstvo a ročné plány špecifických úloh (digitalizácia, reštaurovanie, vzdelávanie atď.);

Projekt - Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky a jeho sprístupňovanie – materiál schválený a aktualizovaný vládou SR, predkladateľ Ministerstvo kultúry SR, odborný gestor – Slovenský filmový ústav. V súčasnosti ročné plány a konkrétne na roky 2008-2011, výhľadovo projekt plánovaný do roku 2033.

Príprava štúdie uskutočniteľnosti, metodických manuálov a ďalších podkladov pre prípravu a realizáciu národného projektu v rámci OPIS 2 so zameraním na digitalizáciu filmových objektov a video objektov – výhľadovo na roky 2010 – 2015.

- 2) monitorovanie súladu s povinnými formami archivovania (z hľadiska povinnosti archivovania i technickej kvality materiálu);

Výkon dohľadu je určený zákonom č. 343/2007 Z.z. (audiovizuálny zákon) a uskutočňuje ho Slovenský filmový ústav, ktorý podľa tohto zákona vykonáva štátnu správu v oblasti audiovizuálneho dedičstva SR (okrem dohľadu je to najmä metodická činnosť, akvizičná činnosť a činnosť zákonného depozitára).

- 3) podpora dobrovoľného archivovania ako doplnku povinného archivovania. Členské štáty by mali všetkými prostriedkami podporiť medzi inštitúciami filmového dedičstva a združeniami držiteľov práv dohody, ktoré by pokrývali možné kultúrne využitie uloženého materiálu archívom –

V SR je depozit audiovizuálií povinný. Povinná osoba (výrobca audiovizuálie) sa môže rozhodnúť, či dielo uloží u zákonného depozitára, alebo bude dobrovoľným depozitárom alebo využije služby odbornej organizácie (filmové laboratóriá) alebo bude dielo uložené v inom členskom štáte dohovoru. Kultúrne využitie archivovaného materiálu je zabezpečené jednak výkonom práv k audiovizuálnym dielam vyrobeným do roku 1991 (tieto práva vykonáva SFÚ) a jednak akvizičnou činnosťou SFÚ podľa zákona (výrobca odovzdá alebo odpredá kópiu kinematografického diela pre účely SFÚ, ktorý toto dielo môže nekomerčne sprístupňovať).

- 4) pokračujúce úsilie o dosiahnutie interoperability filmových databáz a sprístupnenie týchto databáz cez internet;

1, Európska norma *EN 15744:2009 Film identification - Minimum set of metadata for cinematographic works* bola schválená na priame používanie ako STN a bola oznámená vo Vestníku ÚNMS SR č. 05/09. Slovenský filmový ústav podal návrh Slovenskému ústavu technickej normalizácie (SÚTN) na slovenský preklad tejto normy. Do budúcnosti je plánované aj podanie návrhu na vypracovanie slovenského prekladu v súčasnosti pripravovanej normy *prEN 15907 Film identification - Enhancing interoperability of metadata - Element sets and structures* po jej schválení. Slovenský filmový ústav má v pláne taktiež implementovať uvedené normy do informačného systému SK CINEMA. Takisto

predpokladáme, že slovenské preklady uvedených noriem môžu napomôcť k ich lepšej implementácii do informačných systémov pamäťových inštitúcií a iných subjektov v Slovenskej republike, ktoré majú vo svojich fondoch a zbierkach kinematografické a iné audiovizuálne diela.

- 5) vytváranie partnerstiev s obchodným sektorom a s inými filmovými archívami na reštaurovanie kinematografických diel s cieľom podeliť sa o know-how a rozšíriť prístupné zdroje –

v súčasnosti žiadne na zmluvnej bilaterálnej úrovni

- 6) hľadanie dohody s držiteľmi práv s cieľom podporiť čo najširší kultúrny prístup k filmovému dedičstvu. Poskytujete určeným subjektom podporu v tom, aby po dohode alebo na základe zmluvy s držiteľmi práv určili podmienky, za ktorých možno archivované kinematografické diela sprístupniť verejnosti?

Spolupráca s Asociáciou slovenských filmových klubov na území SR a Asociáciou českých filmových klubov na území ČR

- 7) vytváranie špecializovaných kurzov na univerzitnej úrovni pre všetky oblasti týkajúce sa filmových archívov;

v súčasnosti žiadne

12. PROBLÉMY, KTORÉ INŠTITÚCIÁM FILMOVÉHO DEDIČSTVA PRINÁŠA DIGITÁLNY VEK

Čo sa urobilo, alebo sa plánuje urobiť s cieľom čeliť výzvam digitálneho veku opísaným v bode 25 prvej správy o vykonávaní?

- 1) zhromažďovanie / získavanie digitálneho materiálu (distribúovaného v kinách alebo prostredníctvom nových kanálov;

Vlastník autorských práv je povinný dodať digitálny máster najvyššej typovej úrovne v dvoch kópiách.

- 2) skladovanie / uchovávanie digitálneho materiálu, ktoré by si mohlo vyžadovať pravidelnú migráciu na nové formáty alebo spôsoby podpory;

V súčasnej dobe skladujeme / uchovávame páskové a dátové média.

Pre distribučné účely používame pásky typu: HDCAM SR 4:4:4, digitálny Betacam, analógový Betacam, VHS.

Pre účely rešerší a náhľadov používame dátové média typu : DVD.

Od roku 2007 sú všetky nové tituly skladované / uchovávané podľa najvyššej dosiahnutej typovej kvality digitálneho mástra (uprednostňujeme formát HDCAM SR 4:4:4 1920x1080).

- 3) uplatňovanie digitálnych technológií pri reštaurovaní;

Základnou technológiou, ktorá bola zvolená pre reštaurovanie, je technológia DI (digitálneho intermediátu). Digitálne zreštaurovaný materiál je potom možné prepísať späť na film a to v rozlíšení 2K, alebo z neho vytvoriť akýkoľvek digitálny máster alebo odvodený formát.

- 4) umožnenie prístupu k zbierkam cez internet pri zabezpečení rešpektovania autorských práv;

Poznámka:

Plánovaným krokom je rozpracovanie stratégie digitalizácie, uchovávanía a sprístupňovania audiovizuálneho dedičstva SR a vypracovanie realizačného plánu digitalizácie audiovizuálií a sprievodných dokumentov v správe zákonných depozitárov, ktorého súčasťou by mohla byť aj politika sprístupňovania digitálnych a zdigitalizovaných zbierkových predmetov SFÚ cez internet, v zmysle návrhu z 28. 9. 2009 za pracovnú skupinu SK CINEMA (stratégia digitalizácie v zmysle uznesenia vlády SR k návrhu aktualizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky).

- 5) integrovanie v rámci Európskej digitálnej knižnice³.

Slovenský filmový ústav plánuje nepriamu integráciu do Europeany a to prostredníctvom zapojenia sa do národných a/alebo medzinárodných projektov, ktoré budú sprostredkovateľmi poskytovania obsahu (agregátormi obsahu) pre Europeanu.

13. FILMOVÁ POLITIKA A FILMOVÉ DEDIČSTVO

Je filmové dedičstvo plne zahrnuté do filmovej politiky vášho členského štátu? Zvažovali ste možnosť prepojiť financovanie výroby filmov s filmovým dedičstvom? Napríklad by sa dalo uvažovať o archivovaní filmov financovaných z verejných prostriedkov a ich sprístupnení na kultúrne a vzdelávacie účely uznanými inštitúciami filmového dedičstva. V praxi by to mohlo znamenať napríklad požiadať producentov, ktorí prijali finančnú podporu, aby súhlasili s tým, že:

- inštitúcie filmového dedičstva budú organizovať kultúrne predstavenia týchto filmov bez uhrádzania poplatku;
- ich filmy sa budú využívať vo vzdelávacom procese (premietania v školách, sprístupnenie ukážok na účel výučby);
- ukážky z ich filmov sa sprístupnia v Europeane.

Základným predpisom v tejto oblasti je audiovizuálny zákon, ktorý je legislatívnym vyjadrením filmovej politiky SR vo vzťahu k filmovému dedičstvu. Podľa tohto zákona producenti, ktorí prijali finančnú podporu z verejných zdrojov, odovzdávajú bezplatne pre SFÚ jednu novú kópiu kinematografického diela a SFÚ ju môže využívať na nekomerčné (kultúrne, vzdelávacie, výchovné a pod.) účely, ktoré sám zastrešuje, resp. organizuje.

---

³ www.europeana.eu

Využívanie filmov vo vzdelávacom procese, na účely iných nekomerčných organizácií alebo sprístupnenie v Europeane zatiaľ nie je riešené vo vzťahu k otázke autorských práv.

14. EURÓPSKE A MEDZINÁRODNÉ ČINNOSTI (TABUĽKA 6)

- 1) Zapájajú sa vaše inštitúcie filmového dedičstva do dvojstrannej spolupráce s inštitúciami filmového dedičstva iných členských štátov? Podieľajú sa aktívne na činnosti európskych združení a európskych projektoch? Sú aktívne na medzinárodnej úrovni?

prvá otázka, druhá otázka – v súčasnosti nie

tretia otázka – áno, spolupráca s Medzinárodnou federáciou filmových archívov (FIAF).

- 2) Ako povzbudzujete a podporujete výmeny informácií medzi určenými subjektmi a koordinovanie ich činností na národnej a európskej úrovni s cieľom napríklad:

- a) zabezpečiť súlad metód zhromažďovania a zachovávanía databáz a ich interoperability

V súčasnosti je prípadné zapojenie sa do medzinárodných projektov iba plánované, ale Slovenský filmový ústav realizuje projekt SK CINEMA, ktorého základná modulárna softvérová platforma má implementované medzinárodné štandardy (napr. výmenný formát UNIMARC, protokol Z39.50 a iné), ale je otvorená aj pre implementáciu ďalších štandardov podľa potrieb s cieľom zvyšovania interoperability databáz (napr. OAI-PMH, EN 15744:2009 a iných).

- b) vydávať, napríklad na DVD nosičoch, archívny materiál s titulkami v čo najväčšom možnom počte jazykov Európskej únie, vždy však v súlade s autorskými a s nimi súvisiacimi právami

Všetky DVD nosiče vydané v Slovenskom filmovom ústave od roku 2002 obsahujú cudzojazyčné titulky

- c) zostaviť európsku filmografiu

V súčasnosti nie, ale jedným z cieľov projektu informačného systému SK CINEMA, ktorý realizuje Slovenský filmový ústav je vytvorenie (a príbežná aktualizácia) slovenskej národnej filmografie, ktorú bude možné implementovať do prípadného projektu na zostavenie európskej filmografie.

- d) vytvoriť spoločnú normu pre elektronickú výmenu informácií

V súčasnosti nie, ale vid' aj odpoveď v časti 11, bod 4.

- e) vytvárať spoločné výskumné a vzdelávacie projekty pri súčasnej propagácii rozvoja európskych sietí filmových škôl a múzeí? –

nie

15. POKROK VO VZŤAHU K PROBLÉMOM UVEDENÝM V PRVEJ SPRÁVE O VYKONÁVANÍ (TABUĽKA 7)

Čo sa urobilo na riešenie problémov alebo slabých miest určených v tabuľke 7 prvej správy o vykonávaní vo vzťahu k vašej krajine?

K 1.1. 2009 nadobudol účinnosť zákon č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súčasťou ktorého je v rámci programu 4 aj podpora rozvoja technológií (www.culture.gov.sk – časť audiovizuálny fond). Audiovizuálny fond bude finančné prostriedky prvýkrát rozdeľovať až do roku 2010 a predpokladáme, že prispeje aj k zachovaniu zariadení na premietanie kinematografických diel na rozličných médiách.

16. NAJLEPŠIE POSTUPY

Existujú vo vašom členskom štáte nejaké konkrétne osvedčené postupy v oblasti filmového dedičstva, ktoré by ste chceli oznámiť?

Legislatívne riešenie otázky výkonu práv k filmom vyrobeným bývalou monopolnou štátnou organizáciou – práva vykonáva SFÚ, ktorý zároveň spravuje archívne materiály k týmto filmom.

Podpis, ratifikácia a vstup do platnosti Európskeho dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva a Protokolu o televíznej produkcii, aplikácia princípov tohto dohovoru do legislatívnej praxe aj do organizačného zabezpečenia hlavných činností.

Dlhodobá stratégia určená v projekte systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva a metodické, finančné, odborné a procesné zabezpečenie realizácie projektu.

Dlhodobá stratégia a realizácia projektu SK CINEMA – systémová platforma pre katalogizáciu objektov audiovizuálneho dedičstva SR (vrátane nefilmových materiálov) a pre komplexné spracovanie metaúdajov k týmto objektom, postupné zvyšovanie interoperability systému a vytváranie predpokladov pre jeho zapojenie sa do medzinárodných informačných štruktúr.

Začlenenie digitalizácie audiovizuálneho dedičstva do operačného programu Informatizácia spoločnosti na programové obdobie 2007 – 2013.

17. TREBA PRIJÍMAŤ ĎALŠIE OPATRENIA EÚ?

Je potrebné prijímať ďalšie opatrenia EÚ v niektorej z oblastí týkajúcich sa filmového dedičstva?

Áno. Je potrebné prijímať ďalšie opatrenia, hlavne na: 1, podporu štandardizácie, výskumu a vývoja digitálnej archivácie audiovizuálnych diel (t. j. uchovávanie digitálnych filmov a zdigitalizovaných filmov) a 2, podporu ďalšej štandardizácie, výskumu a vývoja v oblasti filmovej katalogizácie a filmografických databáz (napr. metadát pre popis entít súvisiacich s kinematografickými dielami – tzv. autoritatívne záznamy, tvorba mnohojazyčných tezaurov, ontológií a pod.).

